

Олесь Бродяга-Бродецький

Александр Бродяга-Бродецкий

Ділове горобеня

Деловой воробышек

Александр
Бродяга-Бродецкий

ДЕЛОВОЙ ВОРОБЕЙ

СТИХИ

Запорожье
2013

Олесь
Бродяга-Бродецький

Гілове Горобеня

вірші

Запоріжжя
2013

УДК 821.161.2-1
ББК 84(4-Укр)6-5
Б 88

Автор щиро дякує колективу ВАТ “Оранта Січ” і його керівнику Віталію Григоровичу Петровському за організацію і допомогу у виданні цієї книги.

Художник – Агнія Тимчуріна

Б88 Бродяга-Бродецький О.
Ділове горобеня = Деловой воробышек: вірші/
Олесь Бродяга-Бродецький. – Запоріжжя: АА
Тандем, 2013. – 68 с.

У 1999 році вийшла перша книга для дітей середнього і старшого шкільного віку “Чарівна райдуга” тиражем 250 екземплярів, а в 2005 році – “Избранное” та “Вибране”. Тексти цих збірок вже є в Інтернеті.

Після усунення недоліків минулого видання прийшов час виходу в світ даної книги російською та українською мовами в авторському перекладі з малюнками школярки Агнії Тимчуріної.

Видання адресована школярам старшого та середнього віку.

ISBN 978-966-488-119-4

©Бродяга-Бродецький О., 2005, 2013
© ПП “АА Тандем”, 2013

Взявши за основу книги, що раніше вийшли у світ: «Чарівна райдуга» (1999), «Избранное» (2005), «Вибране» (2005), усунувши виявлені недоліки, автор заклав у цій книзі для юнацтва м'який переклад поетичного рядка для дітей і юнацтва. Віршований рядок закріплюють малюнки шестирічної Агнії Тимчуріної.

При підготовці першої української книги для дітей вона прочитала вірші і на кожен з них виконала малюнки. Її батько, працівник друкарні «ЦОП», показав мені працю юної художниці, і ми втілили її в книзі, що готувалася до друку.

Агнія за минулі роки закінчила інститут, живе в Києві і часто у справах їздить за кордон.

К МАМЕ

Присущую бесценность рода
Мне без остатка отдала:
Казацкий нрав, огонь, свободу,
Любовь к Отчизне, мощь крыла.

Все цельное первоначало
Не растрянжирю по годам.
Свое внесу, чтоб честь звучала,
И по наследству передам.

ДО МАМИ

Ви цінності, властиві роду,
Мені до крихти віддали:
Козацьку міць, вогонь, свободу.
На краще приклад подали.

Весь цілісний життя початок
Байдужість не оберне в дим.
Своє внесу! Щоби нащадок
Зміг збудувати кращий дім.

ГУРМАН

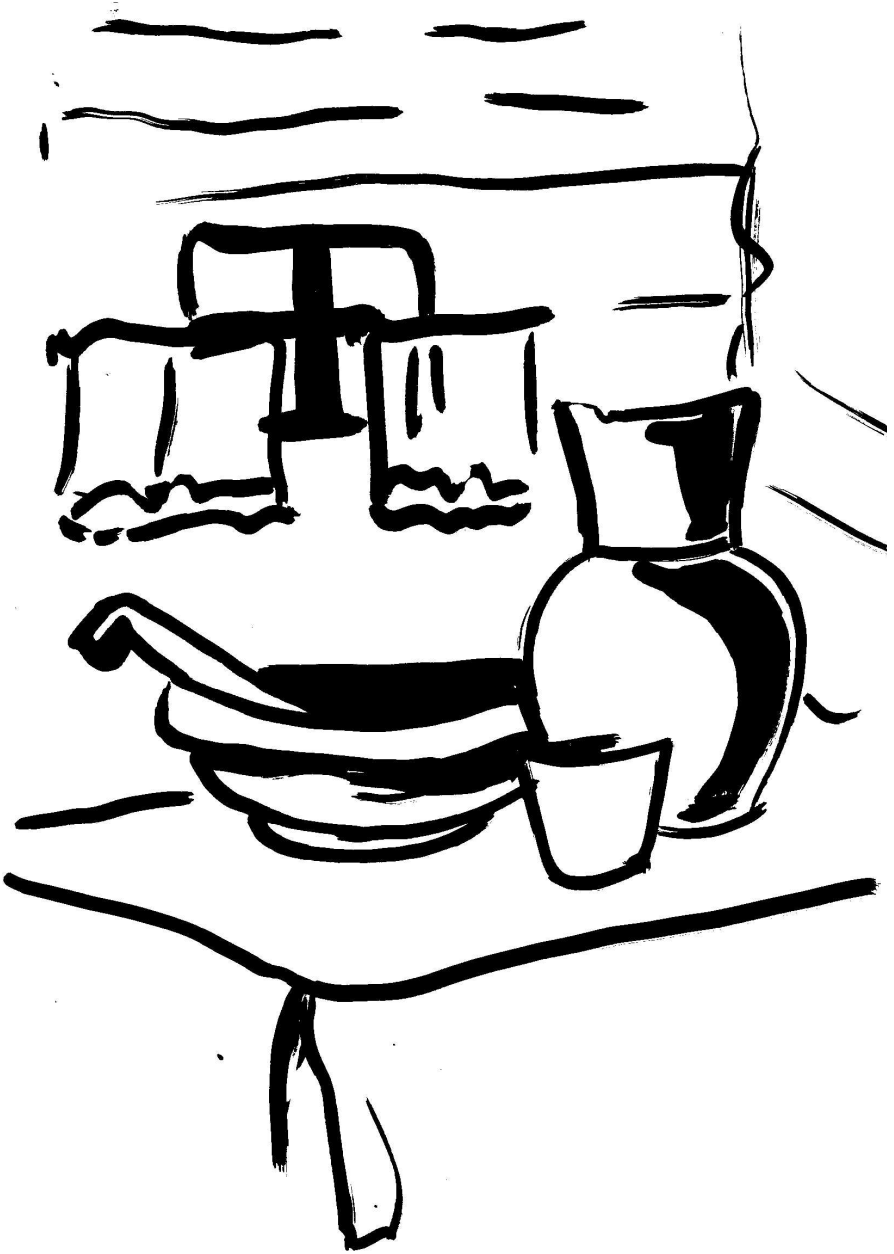
Не люблю я борщ зеленый,
Супу мне не наливай,
Никудышный чай хваленый:
Шоколадку подавай.

Нет и нет! Я не каприза,
Не сидит во мне обман...
Чьи словечки, баба Лиза:
«Он с пеленок ведь гурман!»

ГУРМАН

Як кістка в горлі – борщ зелений.
Хоча суп царський – не благай...
Сама і пий свій чай хвалений –
Лиш шоколадки подавай!

Не капризун я, бабо Лізо,
Розвію зараз же туман:
Чиї слова, моя підлизю,
Що з пелюшок я твій гурман?

ДЕЛОВОЙ ВОРОБЫШЕК

Не совсем еще я взрослый,
Хотя с виду я и рослый,
Пусть летит в мой адрес шпилька:
С клюва ест верзила Филька.

Не хотелось, но отвечаю,
Свой секрет я рассекречу:
Больше сил хочу набратся,
Чтобы с кошкой потягаться.

ДІЛОВЕ ГОРОБЕНЯ

Ще не зовсім я дорослий,
Хоча станом дуже рослий.
Хай в адресу летить шпилька:
З дзьоба їсть незграбний Філька.

Може вражу вас, малечу,
Та секрет свій розсекречу:
Хочу більше сил набратись,
Щоб з котищем потягатись!

К НОЧИ

С октябрём за день погода
Не на шутку подружились.
Дождь и ветер за полгода
Так впервые расхрабрились.
 Стал под крышами гнеститься
 Легкий холод не на сутки.
 По-хозяйски суетиться
 Начал пес у старой будки.
Потянулся кот на печку
За мурлыканьем и снами,
На сову, по кличке Свечка,
Очень зло повел усами.
 Мы, детишки, приуныли...
 Мама холод усмиряла,
 Чтобы за ночь не простыли,
 Дала по два одеяла.

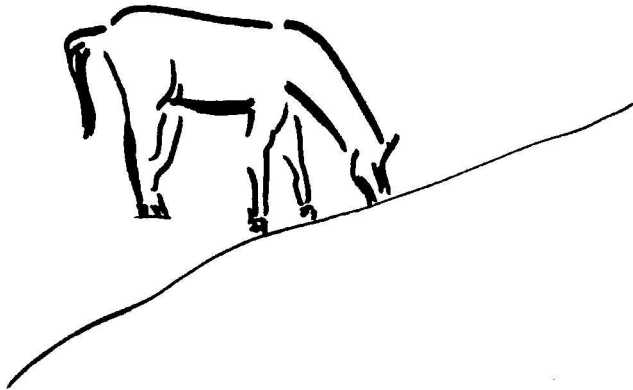
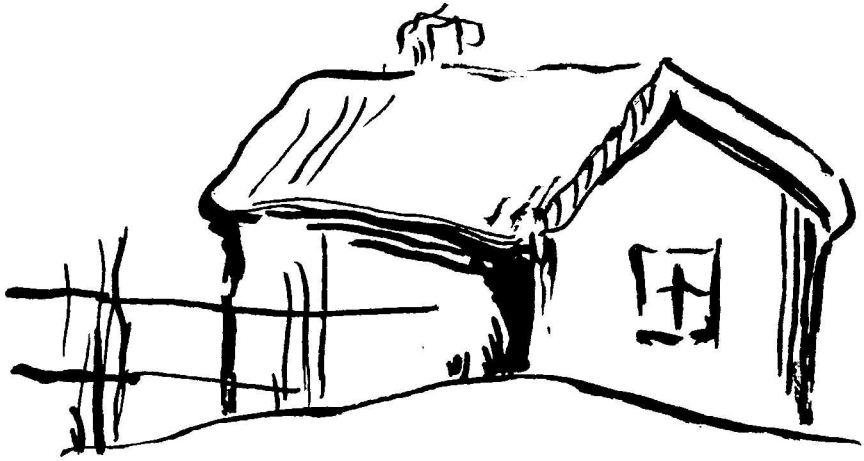
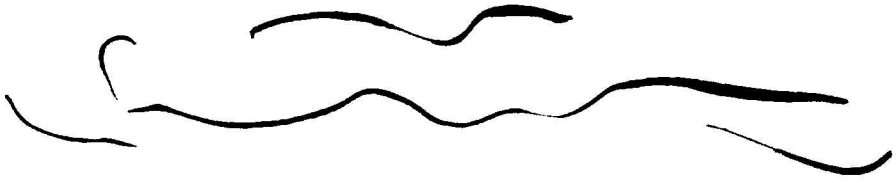
ДО НОЧІ...

Увірвалась холоднеча
В золотистий день зненацька.
Вітриган під самий вечір
У дворі завіяв хвацько...
Полетіла десь гніздитись
На ніч славна чорногрудка.
Почав песик метушитись
По-хазяйськи біля будки.

Потягнувся кіт до груби
За мурликанням і снами,
На сову, що в клітці, Бубу,
Злими блиснувши свічками.

Причаїлись ми з сестрою,
Щоб пісні почути любі
З загадковою красою,
Що виводив вітер в грубі.

В ЛЕТО СОРОК ПЕРВОГО

Луг у самого двора.
На лугу – детишки
Балагурили с утра
И играли в «фишки».
Резвость – мокрая спина,
Только шум не звонок:
Шла проклятая война –
Рядом спал теленок...
Все любили Домино –
Милое созданье,
В играх важное звено,
Радость при свиданье.
Не успев порой доспать,
Все бежали к другу,
Чтоб увидеть, поласкать,
Побродить по лугу.
...Но однажды над селом
Появилась стая,
Шла не клином, а крестом,
Все в пути сметая.
И прицелился фашист –
«Юнкерс» закачало,
Громовой раздался свист –
Домино не стало.
Лишь воронка и дымок,
Но они молчали...
В сердце ярости комок
Спекся от печали.

...Очень долго за селом
Дети не играли:
Там война с подручным злом
Луг перепахали.

В ЛІТО СОРОК ПЕРШОГО

Біля двору – луг... Жара...
В насторозі діти...
Йшла не зовсім вдала гра
В “латки”, в “фішки” й “квити”.
Страху зведена стіна.
Що не крик – оглядка:
Десь, ледь чути, йде війна,
Поруч – в снах телятко.
Всі любили Доміно,
Бо в красі природи
Діти вгледіли зерно
Серця насолоди.
Відігнавши сон важкий,
Кожен ніс щось другу,
Щоб найперші бить стежки
І бродить по луку.
...Та невдовзі на село
Налетіла згряя.
Йшла не клином, а хрестом
Із чужого краю.
І прицілився фашист –
“Юнкерс” захитало.
Громовий ударив свист –
Доміно не стало.

Темна вирва і димок,
Та й вони мовчали...
В серці лютості клубок
Спікся від печалі.
...Довго-довго за селом
Діточки не грали:
Там війна з підручним злом
Луг переорали...

ОСКОЛОК ПАМЯТИ

Мальчишек игра без тревоги:
Всадники мчатся, тачанки...
Вот пылью взметнулись дороги.
Крики: “Фашистские танки!”

Хутор на миг встрепенулся.
Взрыв. Притаилось мгновенье.
Дым за рекой потянулся.
И подступило затменье.

Так вот закончилось детство
В год урожая кислицы...
В памяти – страха соседство
Без берегов, без границы.

ОСКОЛОК ПАМ'ЯТІ

Грає хлоп'я без тривоги:
Вершники мчаться, тачанки...
Зміями звились дороги,
Крики: “Фашистські йдуть танки!”

Хутір на мить стрепенувся.
Вибух. Завмерла місцевість.
Дим за ставком розгорнувся.
І причаїлась миттєвість.

Так почалось людоїдство
В рік урожаю кислиці...
В пам'яті – страху сусідство
Без берегів, без границі.

ПОСЛЕВОЕННЫЕ РАДОСТИ

Разруха. Голод. Поздним летом
В жестокий год за хлеб ржаной,
Что был и воздухом и светом,
Лист раздобыл я жестяной.

И полон радости, мечтая
О золоченых куполах,
Я крышу ветхого сарая
Чинил на горестных ветрах.

ПОВОЄННІ РАДОЩІ

Розруха. Голод. Пізнім літом
В жорстокий рік за хліб святий,
Що був повітрям, Божим світом,
Лист роздобув я жерстяний.

І мріючи про благо раю,
Про золото на куполах,
Я дах підпертого сараю
Ладнав уперто на вітрах!

ГРУЗ

Брату Ивану Антоновичу Бродецкому

Сомкну глаза – войны пора.
Кровоточит огонь заката.
Дороги к фронту... Детвора...
В гурьбе, как тень, фигура брата.
 В руке из марли узелок
 Затянут проволокой ржавой.
 В тряпье «пригрелся» холодок:
 Ушло тепло с убитой мамой.

Устали тягостные дни,
Как от движения – дороги.
А дымоходы, словно пни,
Упрямо в душах вьют тревоги.
 В походах долгих устают...
 Где к счастью детям
 бить тропинку?..
 Как дар – детдомовский приют –
 Зажег в сердцах надежд лучинку.

ТЯГАР

Брату Іванові Антоновичу Бродецькому

Примружусь – і війни пора...
Ще чую – десь хрипить гармата.
Шляхи до фронту... Дітвора...
В юрбі, як тінь, фігура брата.
 Із марлі вузлик і ціпок.
 Дротина в поясі іржава.
 Принишк в лахмітті холодок.
 Тепла не жди – убита мама.

Вже притомились чорні дні
Від нескінченної дороги.
Ще й димарі навкруг сумні
В нещасних душах в'ють тривоги.
 За що несе тягар цей люд!
 Де ж топчуть радощі стежину?..
 І хоч не рай та все ж приют
 В сердечках розтопив крижину!

МОЕ ТВОРЧЕСТВО

С думами о вечности Вселенной
Иль простой житейской стороне –
Незаметно в таинстве блаженном
Стих мой зарождается вчерне.

Может быть, он так и не родится:
Гибнут же в пути порой гонцы.
Не у всякой птицы, что гнездится,
К небу льнут из теплых гнезд птенцы.

Может быть...
Да только мне по нраву
В думах уставать и отдыхать,
Возводить в мир звездный переправу
И душой мятежной полыхать.

МОЯ ТВОРЧИТЬ

З думами про Всесвіт неосяжний,
Про життя гірке – долину гірш...
Непомітно, нібито міражний,
Начорно зароджується вірш.

Може статись – він не заіскриться.
Гинуть же гінці, де шлях тяжкий.
І не кожна птиця, що гніздиться,
Може вчути, як пищать пташки.

Може... Тільки норову по праву
За душею думами летіть,
Зводить в світ зірковий переправу,
І бентежним серцем пламенить.

Добро бы спеть...
Да слаб мой голос:
В бездушном зале надорвал.
И сник я,
Как пшеничный колос,
Что в суховеи созрел.

Умолк... Притих...
Но не навечно!
Всего лишь –
Бас восстановить,
Чтоб спеть
Особенное нечто
И бессердечных удивить.

Почав співати... Тільки голос
В бездушній залі надірвав.
Знітився, як пшеничний колос,
Що в суховії визрівав.

Замовк... Притих... Та не навечно!
Лише б свій бас відшліфувать.
Щоб заспівати щось незвичне
І безсердечних здивувать.

ХАТА

Годы мхом ползут по крыше.
Скособочилась труба.
Голубиный гам не слышен.
Режет слух мышей гульба.

Грустью мается крылечко.
Потускнел оконный свет.
Присмирело чувств словечко.
В никуда яснее след.

Паутина провисает.
Тянет резким табаком.
Жизнь двоих свечою тает,
Пронеслась порожняком...

ХАТА

Мохом час повзе по стрісі.
Скособочився димар.
У хатині на узліссі
Вже нема колишніх чар.

Журиться у тузі ганок.
Потьмянішав божий світ.
Сміху менше чує ранок –
Виразніш страждання слід.

Павутиння кругом дроне.
В душах – льох із холодком.
Свічкою прожите тане.
Пронеслось порожняком...

ПОСЛЕ ДОЖДЯ

Коромысло, два ведра
На плечах у тучки –
Вот такою радуга
Показалась внучке.

ПІСЛЯ ДОЩУ

Коромисло – двоє відер
На плечах хмаринки,
Як веселка в очках сірих
Дівчинки-перлинки.

При дороге на пригорке,
Заняв жизни важный пост,
Суслик вздыбился у норки,
Как солдатик – во весь рост.

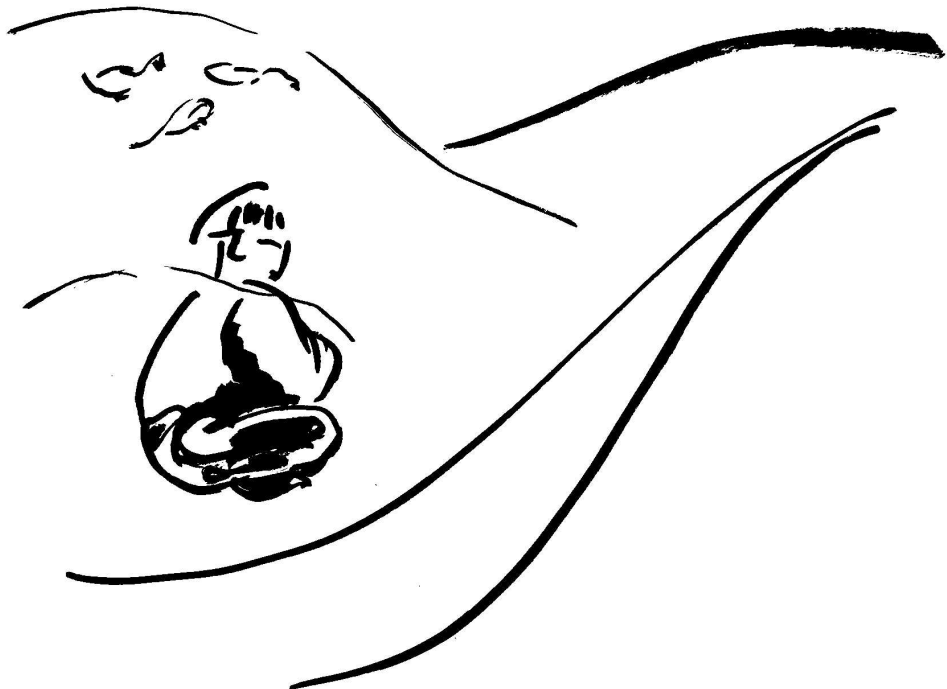
Новь пугает – даль волнует.
Будоражит кровь весна.
Сердце дикое балует,
Пробуждаясь ото сна.

Как же быть?.. Ведь так охота
В зимний броситься посев.
...Да вот высь пугает что-то:
Там степной орел висел.

При дорозі біля гірки,
Маючи до варти хист,
Ховрашок стрімкий край нірки
Здибився на повний зріст.

Світ лякає, даль хвилює,
Зір і подих п'ють весну.
Пристрасть дикості вирує,
Лінощі жене від сну.

Що ж робити?.. Так охота
В житній кинутись посів,
Навіть кличе вись-щедрота...
Але ж там орел висів!

МУРАВЕЙ

Все торопится, все мчится
За пожитками – и в дом...
С огоньком смог подружиться,
И пошли дела ладком.

За старанья удалые,
За уменье муровать
Люди кроху в дни былые
Муравьем решили звать.

МУРАШКА

Їй так любо метушитись:
За пожитками – і в дім.
А з природою здружитись –
Вищий сенс життя у тім.

За земне, що дав Всевишній,
За уміння мурувать –
Цю малечу в дні колишні
Люд мурашкою став звать.

На ладони: осени картина
С тихим плесом и молчаньем нив,
Украшают даль туман с осиной,
План передний: клен и пара ив.
 Что ни лист,
 То легкий штрих в одежде,
 Лишь стыдливы ивы наготой,
 С ветерком пришедшим
 Клен, как прежде,
 Речь о них заводит с хитрецей.
От живого чуда сердцем таю
С теплотой – к осеннему листку.
Вас я, ивы, тоже восклицаю,
Как нагую женщин красоту.

На долоні – осені картина
З тихим плесом і мовчанням нив,
Ген пливе туман, як павутина,
Поряд клен і верби після злив.

Що не лист – легенький штрих в одежі.
Соромливі верби без вбрання.
Клен з колючим вітром на безмежжі
Їхню вроду судять навмання.

Тану серцем я в живому диві.
З кожного листочка п'ю росу.
Вас вітаю, вербоньки вродливі,
Як дівочу – без вбрання – красу.

Словно весть, явился холод дикий,
Старый друг неугомонных зим.
У колодца лед пополз безликий,
Заклубился легкий пар над ним.

Воробьи напыжились, как будто
Видом взялись попугать мороз,
В звонкое серебряное утро
О зиме задумались всерьез.

Пес свернулся калачом у будки,
Ожидая, что с небес пушок
На часок прикроет иль на сутки,
Ну, а там – подбросят кожушок.

Но не всех мороз стращал, коробил –
Воронье выказывало нрав.
Гневно каркал тот, что верховодил,
Наглогато к небу клюв задрав.

З'явився, наче звістка, холод дикий –
Прадавній друг нестримно ранніх зим.
Стежки проклав до річки лід безликий.
Прибив до неба кожну хату дим.

Почав собака дивно лапи гріти,
Бо в буді з діркою свистів дашок,
І думав: може, вже пора завити,
Щоб кинули старенький кожушок?..

Страх морозище не на всіх наводив.
Блаженний час настав для зграї гав.
Один із тих, що гуртом хоровадив,
Так гордо дзьоб до неба задирав.

Зимушка заплакала:
Вокруг слышна капель.
Галка в роще акала.
Носился сонный шмель.

Солнечные зайчики
Во двор пришли гулять,
Их вприпрыжку мальчики
Учились догонять.

Напрочь зиму скучную
Веселый ветер гнал,
С песней полнозвучною
Шел яркий карнавал.

Кінець зими бурхливий...
Б'є радість звідусіль.
У рамах вікон – зливи,
Із пастки рвався джміль.

Знов сонячні зайчата
У двір прийшли гулять.
Їх вистрибцем малята
Навчались здоганять.

Гнав зиму нерозлучну
У спину вітровал –
Ніс пісню повнозвучну
Весняний карнавал.

НА БЕРЕГУ

Весной в ночи горит вода
От звездного сиянья.
Ушли все льдины из пруда
У наших мест свиданья.
 Невестой красною из тьмы
 Луна к пруду явилась.
 И там, где дремлют валуны,
 Надеждой притаилась.
Привороженный красотой,
Я встрече улыбаюсь...
Играют рыбки над водой,
Трещит раakitник, маясь.

НА БЕРЕЗІ...

Ніч місячна. Вода горить
Від дивного зоріння.
Весна спішить благословить
Усе живе творіння.

Ось нареченими з п'ятьми
До ставу зорі сходять,
Там, де дримають валуни,
Коханим міст наводять.

Чадіє серце. Кров кипить.
В душі заграла скрипка.
Думки вже почали грішити...
Гуля над ставом рибка.

ЗНОЙ

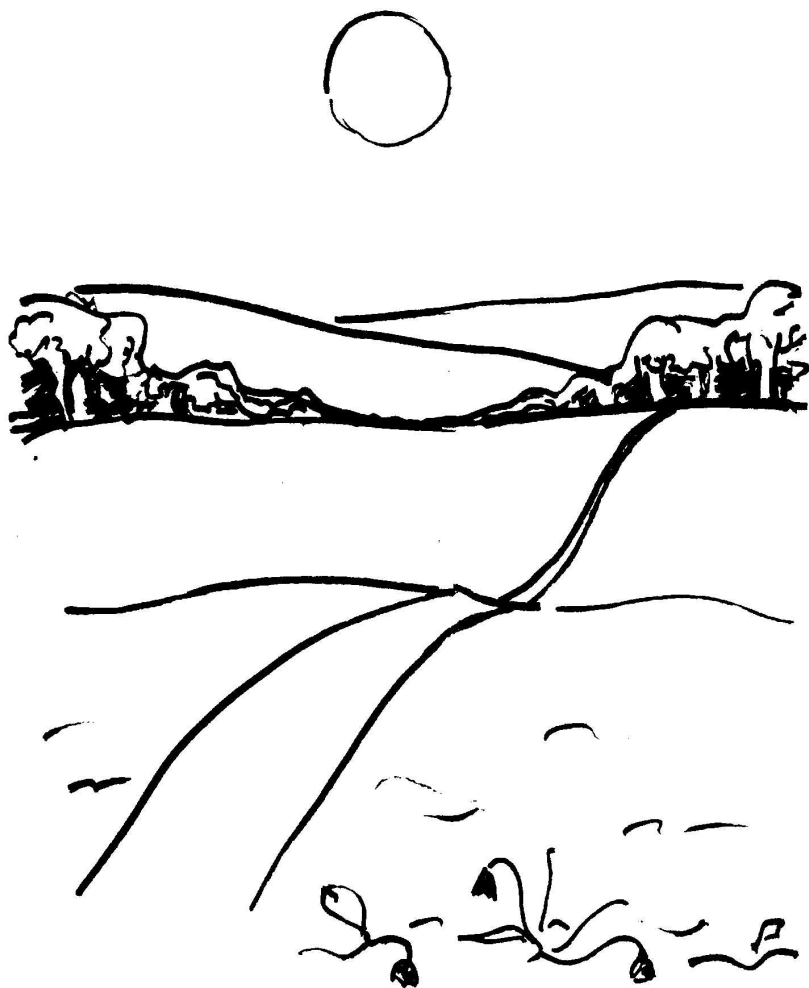
Ржаное солнце
Замерло в зените,
Протуберанцами
Лизало гладь.
И все вокруг –
Куда ни поглядите –
Огню пыталось
Противостоять.
А солнце жгло,
Все устали не зная,
И полз по Таврии
Пустынный зной,
Мял травы,
Все живое прижигая,
Полз жаждою
К реке –
На водопой.

СПЕКА

Завмерло гнівне сонце у зеніті,
Протуберанцями лизало гладь.
Таврійський степ в розбещеному літі
Втрачав надію всю на благодать!

Порепана земля, як рот рибини,
Що викинув прибій на мілину,
Благала: “Хоч гарячої краплини,
Хоча б з хмарин перистих – пелену!”

А сонце смажило, не владне в діях.
Пустельна спека гнала суховій,
Повзла смертельною – у шкурі змія –
Жагою до Дніпра на водопій.

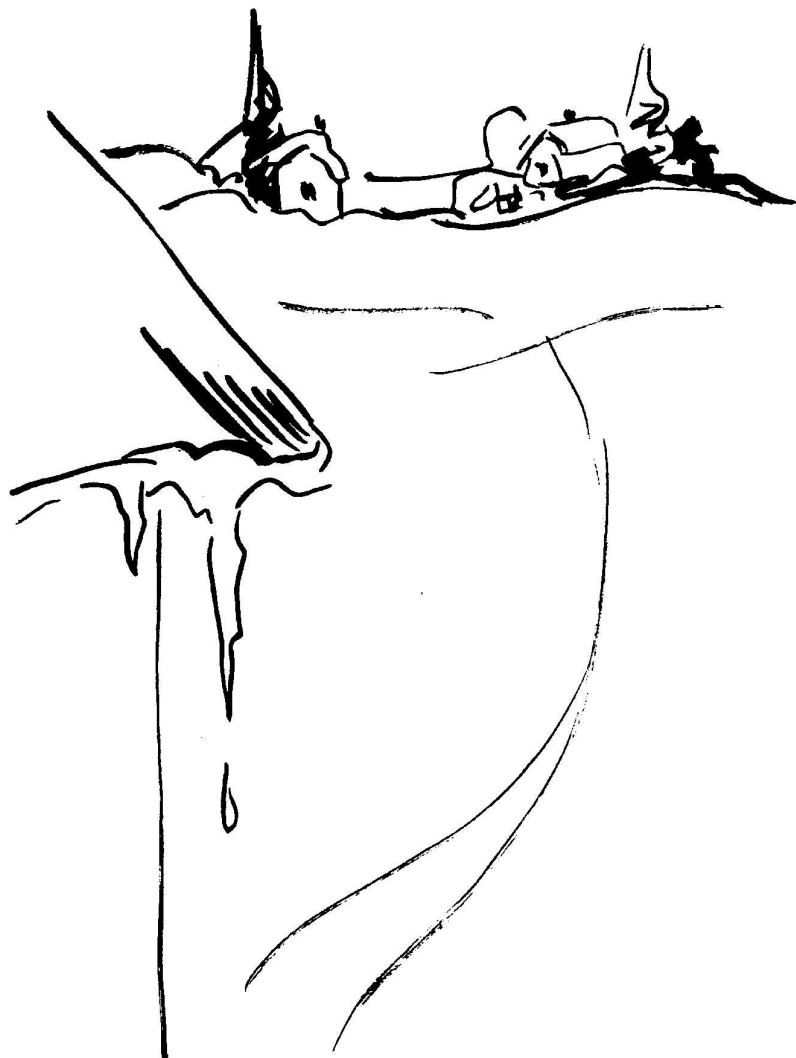

Всім зима изрядно надоела.
И природа, видно посему,
Стала ненавязчиво, умело
Размещать заказы под весну.
 Поначалу щедрое светило
 Подарило из лучей букет.
 Бойко повсеместно запустило
 Модный по весне зеленый цвет.
Глазом кинешь – пышные наряды
Примеряет каждый – всем к лицу.
Чистоте и краскам пчелы рады
И спешат с новинок снять пыльцу.
 Лишь акаций старые пальтишки
 Не блистали серостью вдали.
 Воробьи же рядом – как мальчишки –
 Подновляли перышки в пыли.

Все зимове вкрай уже набридло...
І пора, шануючи красу,
Почала із гідністю, солідно
Готувати шати під весну.
 Попервах із щедрістю Світло
 До живого свій пробило слід,
 Всюди в моду по весні пустило
 Притаманний їй зелений цвіт.
Білий світ в святковому наряді
Скрізь квітневий милує куток.
Квігочці відкритій бджоли раді –
Манить надухмянений пилок.

Сірі лиш акації подвір'я.
На душі – холодні камінці...
Весно! Свято! – На дорозі пір'я
В пилюзі полощуть горобці.

ОСЕННЯЯ ХОРТИЦА

А. Д. Войнову

Днепро окутался туманом.
Под свежесть в Хортицком бору
Сороки умывались гамом
И детскую вели игру.

Усыпала свой берег ива
За ночь из листьев-конфетти,
И среди елей сиротливо
Стояла, словно не в чести.

Багряные накидки кленов,
Примятые чуть темной,
Утюжились веселым звоном,
Кристалльно чистой красотой.

В блаженстве всем вокруг дремалось.
Ночь оставалась позади...
О, как же сладко отзывалась
Вся прелесть звездная в груди.

ОСІННЯ ХОРТИЦА

О. Д. Войнову

Ледь хлюпотів Дніпро в тумані.
Під свіжість вітерця в бору
Сороки прибирались в гамі,
Дитячу затівали гру.

Верба плакуча берег-диво
Яскравим листям-конфетті
Усипала і сиротливо
Вагалась, наче в забутті.

Накидки кленів з теплим тоном,
Прим'яті холодом вночі,
Веселим прасувались дзвоном
І вітром вольної Січі.

Бентежно Хортиця дрімала
На діловому рубежі...
Блаженно, солодко лунала
Чарівність зоряна в душі.

По горам пасутся тучи
И нагуливают дождь.
Огибая стадом кручи, –
Несут к зною жизни мощь.
Чтоб у радуг заиграли
Нежных красок ручейки,
Чтобы в лужицах плясали
В легком танце пузырьки.
Добрый радуясь приметам,
Чистым кучным пузырькам,
Люди знали: этим летом
Быть полнее колоскам!

Поміж гір пасуться хмари,
Дощ нагулюють рясний,
І туди спішать отари,
Де трощить все суховій.

Щоб у райдугах заграли
Барви ніжних промінців,
А в калюжах танцювали
Із повітря камінці,

Щоб радіти усім світом,
Бити в дзвони тут і там:
Люди добрі, оцим літом
Прогримить гімн колоскам.

ВОДЯНАЯ МЕЛЬНИЦА

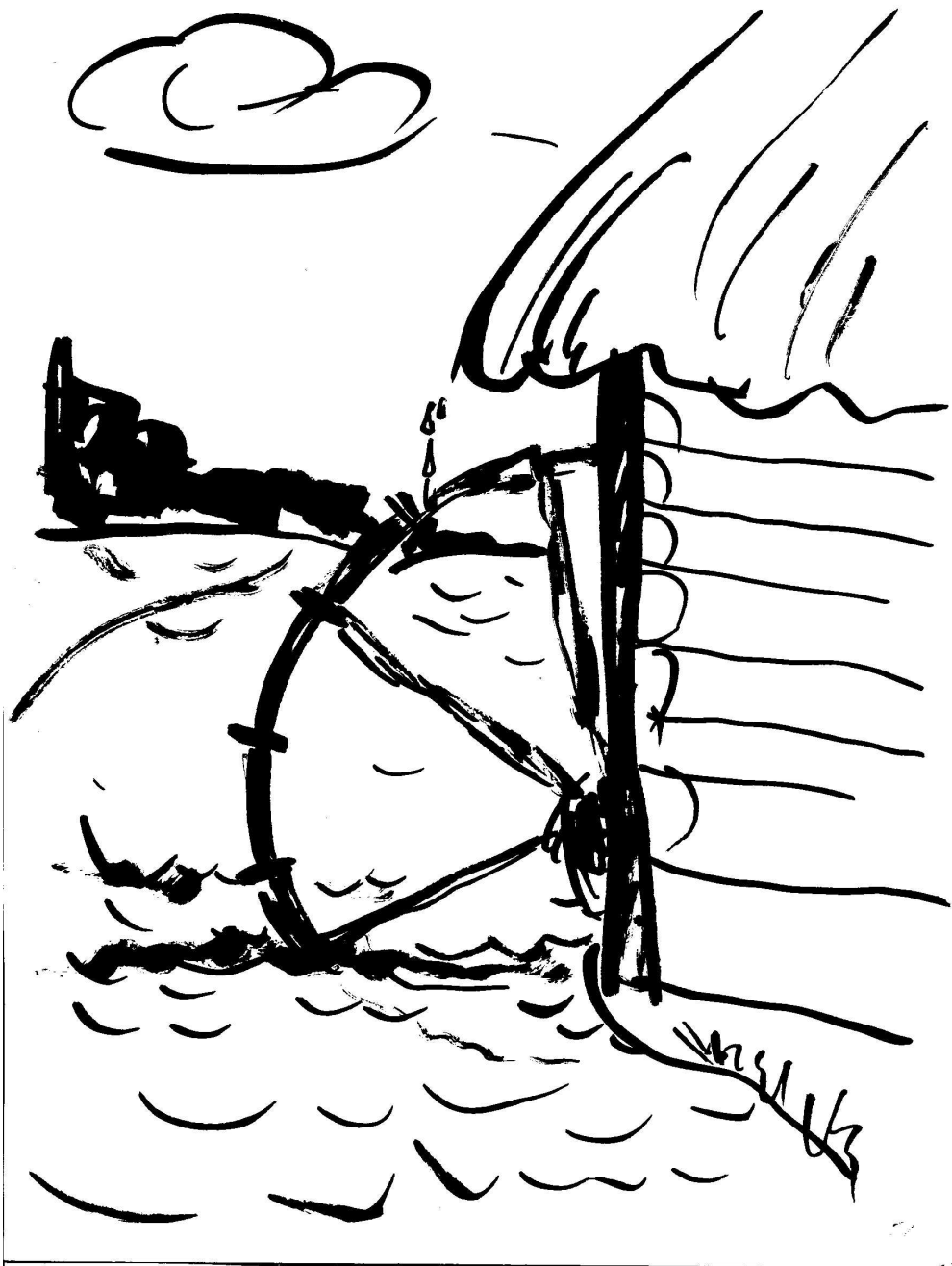
Себя сколь помню молодою –
Плескалась из пруда водою.
Текла мука рекою сутки,
Съедали жернова минутки.

И вот: ни памяти, ни славы...
Осталось мне ради забавы
Ко сну читать лишь жабкам сказки,
Пока мальцы закроют глазки.

ВОДЯНИЙ МЛИН

Я дужим був і молоденьким.
З'їдали жорна вік швиденько.
Хоч день і ніч не знав спокою,
Та борошно текло рікою.

Нема ні пам'яті, ні слави.
Тепер зосталось для забави
Казки читати жабенятам,
Щоб сон пробіг по оченятах.

ОСЕННИЙ ГРОМ

М. П. Перебейносу

Себя вдруг испугается –
И затяжной молчок...
Внезапно разругается,
Как скряга-старичок.

На молнию со строгостью
Клюкою постучит.
И тут же, с тихой кротостью,
На тучи поворчит.

ОСІННІЙ ГРІМ

М. П. Перебийнісу

Немовби налякається –
Покотиться на лан.
То гримне, то розлається,
Як гнівний дідуган.

На блискавку розпечену
Погляне, а за мить
Покірно і приречено
Між хмар забуркотить.

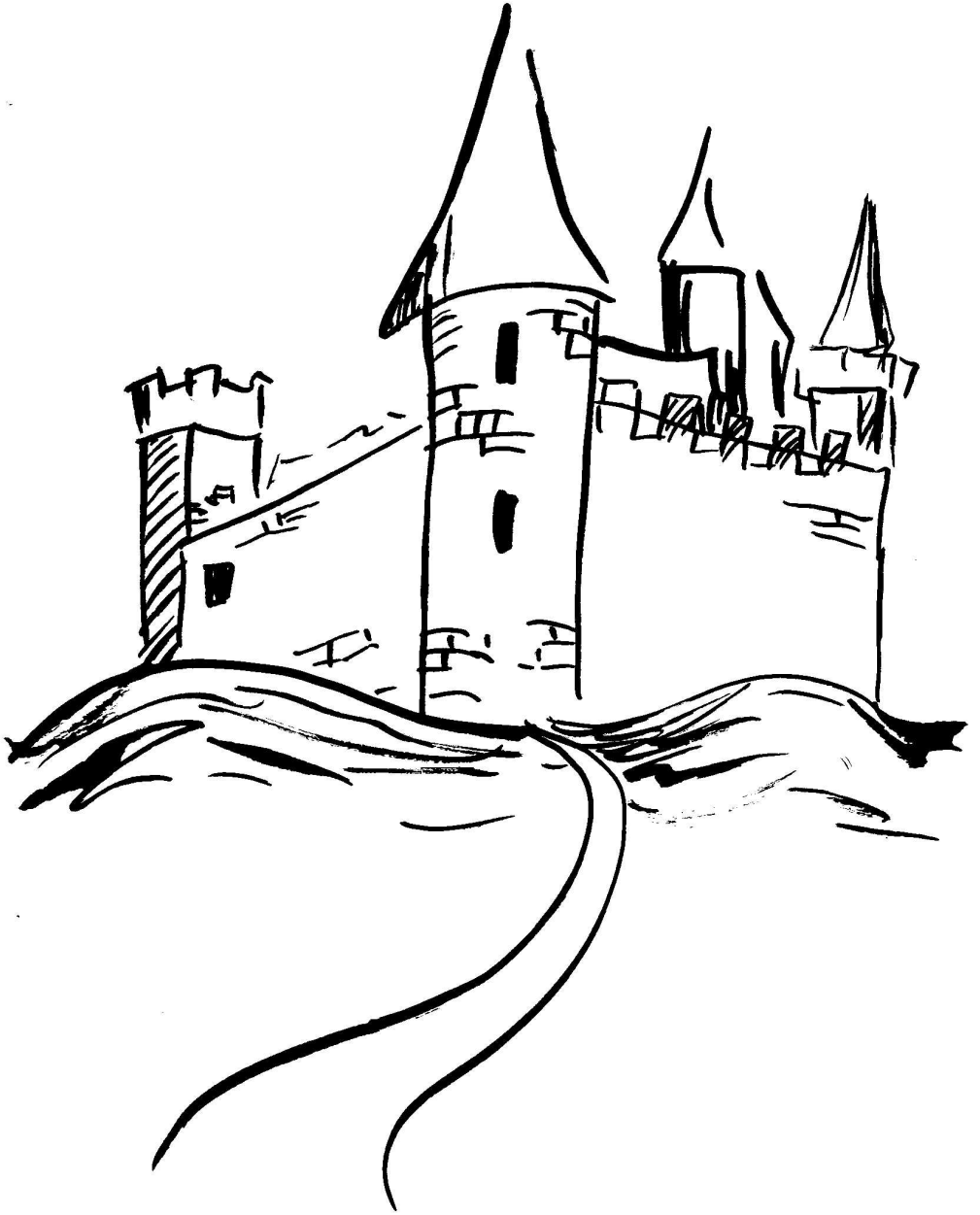
У ЗАМКА

Разноголосый говор птиц,
Морзянка дятла
В дивных плавнях,
Величие седых бойниц
И роспись древняя на ставнях –
Земное в светлой красоте,
И молодецкий дух,
Как прежде,
Склоняли мысли к чистоте,
Жизнь доверялась вновь
Надежде.

БІЛЯ ЗАМКУ

Різноголосий гомін птиць,
Морзянка дятла в дивних плавнях,
Рядок розстріляних бійниць –
Печать століть гірких і славних..

Ця неповторність краси,
Живого до життя бажання
Думки веде до чистоти,
Серця схиляє до кохання.

Спешит луна не спотыкаясь,
Спешит, белесых туч касаясь,
Кругом застыла тишина:
Зов сердца слушает она.

А там, у краешка земли,
Костры весенние зажгли.
В лучах, Вселенною рожденных,
Несли надежды для влюбленных.

Застигла тиша серед ночі.
Лиш стук сердець. І срібні очі
Закоханих у місяць пар
Пірнали з ним у хвилі хмар.

А там, край берега землі,
Весняні вогнища у млі
І промінь Всесвіту захожий
Несли надію, як дар Божий.

Фронтовику В. А. Швайко

У затона двор знакомый,
Где вчерашний бродит день.
Поржавевший стог соломы
Повалился на плетень.

Деревенские скульптуры
Подновились всюду мхом.
Вокруг них гуляют куры
С неказистым петухом.

Расцвела сирень не пышно,
Видом яблоня горька,
Древний граб скрипит чуть слышно
От волненья ветерка.

У затона двор на склоне –
Островок прошедших дней.
На природном правит лоне
Часом старец-чародей.

В. А. Швайку

Край затоки двір знайомий...
Диму в'ється серпантин.
Підкосив час стіг соломи –
Поваливсь на сірий тин.

Пні за льохом, мов скульптури,
Вогкий мох в полон бере.
Біля них гребуться кури.
Півень ноту “ре” бере.

Цвіт бузку – душевні смути.
І такий же погрібець.
Древній граб скрипить ледь чути,
В кронах бродить вітерець.

Край затоки двір знайомий –
Острів із дитячих мрій,
Для душі такий вагомий
Цей старезний чародій.

КОЛОДЕЦ

Отошла вся вода от колодца –
Отвернулся подземный ручей
От порочно-слепого подхода
В добром деле беспечных людей.

Он спасал все живое от жажды,
Видел в щедрости к жизни судьбу.
Да вот златоводицу однажды
Сбросил люд на сливную трубу.

КОЛОДЯЗЬ

Відійшла вся вода від криниці.
Відвернувся підземний струмок
Від людської гіркої дрібниці,
Переходить що часто в порок:

Він від спраги спасав все живуще,
Бачив в щедрості долю земну,
Доки діло його невмируще
Повернули на яму зливну.

BRODELKA@.UA

Всемирная паутина, расчетливо оплетающая пока еще беспечных насельников голубой планеты – родителей и их детей – похоже, принимает форму кокона, подобия серебристой бабушкиной кошелки не то с бабочкой, не то уж и с гусеницей внутри. Замечательной, сказать кстати, гусеницей – такой упитанной, с алой оторочкой, с зеленцой и глазом чуток навывкате. Славное, славное чудище... Не чудище даже, а так себе – монстр, мозг, зрак – три в одном. Коллективное животное с признаками мысли и отменным аппетитом. Подавай ему только – Саш, Маш, Арин, Нин, Коль, Слав, Вить, Толь, Лесь, Люд, Лид, Даш, Лен, Нэль, Лень, пап, мам, пам. (Последний – ни папа, ни мама, а дядя Паша, папин друг и мамин “мерзавчик”). Кормится этот монстр, правда (фу!), не мясом, а умом ребят и родичей. Уж и не знают дети, как уберечься, как оторваться от мутанта с именем еще странным таким – “Интернет”. «Агу! – все кричат. – Спасите!» Поедает, злодей, по чем зря люд живой, губит, лишает сил его, сна, уроки не дает учить, училкам двойки помогает ставить. Ну, напасть одна...

Как тут спастись, как избавиться... Выйти, может, на улицу, на воздух, подраться, покурить, пошалить... ну, стеклышко там никчемное, окошко ненужное... так, для души, что ли, разбить. И быстро-быстро потом убежать. Ясно: бег трусцой крайне полезен. И – безопасен. Как еще спастись? Спасение, ведь известно, дело рук утопающих. Поэтому – им, утопающим, снова попавшим в лапы «Интернета», стоит лишь зайти «на огонек» – на страничку поэта А. Бродяги-Бродецкого (псевдоним – Brodelka, Бродилка), а лучше просто взять в руки эту вот книжку стихов и что-то из нее

прочитать. Даем руку автора стихотворений на отсечение – непременно понравится!

Да и как не понравиться (нет, не рука – стихи), когда эта вот книжка детских стихотворений на самом деле – «Книга судеб». Замечательные ее свойства в том, что каждая страница подобно карте неба или картам Таро открывает будущее. Можно и так сказать: каждый лист – поисковая система твоего, читатель, завтрашнего дня и твоего, «наше поколение», грядущего. Механизм прост: вы выходите, к примеру, на седьмую страницу («поцелуйная страница», она же – «пещера любви»), задаете интересующий вас вопрос, называя одну или несколько строк (пятая, шестая снизу, скажем) и получаете недвусмысленный ответ. Уж будьте уверены – обязательно сбудется. Полная тематическая раскладка и сопроводительные комментарии к «Книге судеб» ищи по адресу «brodelka@ua».

Что ж и говорить долго... вот я, взрослый дядя, в году 2013 от Р.Х. в марте месяце очень знать хочу: принимать ли мне в гости тетю Лиду (приходит и приходит, надоела уже...). Открываю «встречку» или страницу встреч – № 14 – и вот: «Грустью мается крылечко. // Потускнел оконный свет. // Присмирело чувств словечко. // В никуда яснее след. // Паутина провисает. // Тянет резким табаком. // Жизнь двоих свечою тает, // Пронеслась порожняком. Р. S.: и правда, тетя Лида боится паука Васю с его женой Павлиной и не хочет убирать паутину; и правда, пока я читал, в правом ухе раздался звук колес (это по телеку детектив Роберт наступал уже в 9-м вагоне серийного маньяка Роберта (тезки они); и правда, грешен, курил и... ну, не важно; и правда, грустно, ох, грустно, ребята. Что ж, ясно – не пускать тетку ту злую Лидку и на порог.

А вот другое – так, для интереса: выпускать ли кота Тотошку на улицу, в сад. Открываем (наугад) «военную»

страницу за номером 16 и – о, ужас, нет, не пускать! А хотя... взять, может, кота за хвост и привязать проволокой к дереву – пускай сразится с воробьем-великаном, царем всех пернатых Филимоном Пятым. Читаем: «Не совсем еще я взрослый // Хотя с виду я и рослый, // Пусть летит в мой адрес шпилька: // С клюва ест верзила Филька. (...) Больше сил хочу набраться, // чтобы с кошкой потягаться».

Ладно, «братья меньшие», с ними легче. А как, скажите, быть с бабушкой – ну не хочет она, предположим, конфет шоколадных по 7 кг, зефира по 15 кг и чипсов по 90 пачек как дополнительное питание вам, ребята, ежедневно выделять, все жалко ей. У Бродяги-Бродецкого есть и на бабулю управа. На спецстраничке о старичках «Старуха-проруха» содержится дельный намек-поучение: только за стол позовут, категорически отказаться от противного супа или борща, от лапши с мясом и от киселя без сахара (желательно при этом громко реветь и капризно носом шмыгать), а потом, уронив стул, во всем обвинить любвеобильную вашу бабушку – мол, сама виновата, сама так воспитывала и, как убийственный аргумент – «сама с усами». В стихотворении «Гурман» очень, ну очень хороший мальчик примерно так себя и ведет. Он кричит: «Не люблю я борщ зеленый, // Супу мне не подавай, // Никудышный чай хваленый – // Шоколадку подавай. // Нет и нет! Я не каприза, // Не сидит во мне обман // Чьи словечки, баба Лиза: // Он с пеленочек гурман!»

В целом, кроме «старухи-прорухи», «поцелуйной», «встречки», «военной» у Александра Бродяги-Бродецкого припасено еще многое другое. Поэтому вы, ребята, можете смело прогнозировать будущее и правильно себя вести. Скажем, когда вам сильно захочется кому-то нашкодить или без разрешения взрослых убежать из дому и вы знаете, что за этот проступок папа не очень ласково погладит вас по голове, так неласково, что ухо станет совсем красивым, не

спешите делать опрометчивые шаги. Лучше прочтите стихотворение из этого сборника «При дороге на пригорке». В нем есть образ Суслика, что жил себе у дороги, стоял все на пригорке и думал, как бы поживиться плодами рук людских – посевами. Но всегда суслику этому хватало мудрости и спокойствия, чтобы вовремя остановиться. Ведь жизнь, как учит нас степной зубастик, не дает нам, мальчики и девочки, права на ошибку: «Как же быть?.. Ведь так охота // В зимний бросится посев. // ... Да вот высь пугает что-то // Там степной орел висел». И даже, ребята, если вы не суслики, а орлы (как оно и есть), помните: всегда где-то рядом, в кустах, охотник бодрствует.

Но если уж вам, друзья, все же станет скучно и захочется посмеяться, придумывайте дразнилки своим одноклассникам, а еще лучше этим – в чулках, очках и в плохом всегда настроении – учихам. А поможет вам в этом самый не по-детски детский поэт Украины Brodelka. Он то вас научит, как придумывать меткие, безобидно обидные прозвища, чтоб у училок этих на чулках «пошли швы» и, как солнечный луч (меч возмездия), их строгий взгляд остановился потом на вашем безгрешном темечке. В стихотворении «Муравей» Бродилка как бы поучает вначале внимательно понаблюдать за объектом, изучить его повадки, склонности характера, особенности речи и т.д. Только после, чуть поразмыслив, заклеить метким прозвищем ту, кто уже много лет совсем уж бесовестно ставит плохие оценки и ругает за поведение. Вот – мастер-класс: как муравей муравьем называться стал: «Все торопится. Все мчится // За пожитками – и в дом (...) // За старанья удалые, // За уменье муровать // Люди кроху в дни былые // Муравьем решили звать».

Безусловно, постижение детской лирики А. Бродяги-Бродецкого, понимание истоков этих поистине колдовских и, одновременно, очень даже житейских поучений немыслимо

без знания о послевоенном времени его детства. Правда, и тут, в стихах о своем детстве, поэт снова и снова возвращает нас к самому памятному и самому страшному. Для вас, друзья, это может быть сноубординг, спуск с родителями по речке в устье Нила с крокодилами и позвонками или совсем уж захватывающая жвачка про Джека-истребителя и трехглазого зулуса с кургузым подбородком. Для художника, в его детстве, страх таился в другом – война...: «Мальчишек игра без тревоги: // Всадники мчатся, тачанки... / Вот пылью взметнулись дороги. // И крики: «фашистские танки!» (...) // Так вот закончилось детство // В год урожая кислицы... // В памяти страха соседство // Без берегов, без границы». Этот страх, «без берегов, без границы», странным, необъяснимым образом сближает старого с детским сердцем поэта с его юными читателями, обожающими, как оказывается, «ужастики» и прочие сногшибательные небывальщины.

Но из того, что обычно редко сбывается, но иногда бывает, лучше всего приготовить «Коктейль счастья». Взять только 5 граммов меда мечтаний. 15 – сахарной пудры сердца, 2/3 – духовых пирожков души и полную столовую ложку несуществимых желаний. После все это хорошо смешать, два раза вымолвить «тьфу, тьфу...» (чтоб не сглазили) и думать о вечном – о разношерстных принцах на белых конях или о классных девчонках. Тут же и ясно станет: вам, юные читатели, надо очень стараться любить и быть любимыми. Однако «наука любви» – штука сложная. Овладеть ею, наукой той, поможет эта книжка – пособие по профессиональной инкорпорации живых человеческих чувств. В нем Brodelka делится способами познания любви, возможно, овладения предметом любви с помощью подсобных, так сказать, инструментов, ну, природы, например. В стихотворении «На ладони – осени картина» поэт со свойственным одному ему проницанием наставляет: сообразуйтесь с природой; все прочее – слова. Природа ж

– колыбель, сами знаєте... Саша + Арина = любовь. И потому, ребятки, любите природу, ведь, как сказал поэт, «от живого чуда сердцем таю // С теплотой к осеннему листку. // Вас я, ивы, тоже почитаю // Как нагую женщин красоту».

Нагая красота детской поэзии А. М. Бродяги-Бродецкого воистину невообразима; в ней он предстает как художник, мыслитель, волхв, мистагог, архитектор-архонт, Ра-браузер и – просто – посланник неба. В ипостаси последнего Brodelka и запомнится всем нам, чья судьба теперь уж бесповоротно принимает курс в направлении полного, бесконечно полного воссоздания заповеданных им истин.

Александр Войнов

У ДИВОЦВІТІ РІДНОГО КРАЮ

Це вже одинадцята книга поезії Олеся Бродяги (Олександра Бродецького) і перша – українською мовою. Торік виповнилося 25 років творчої діяльності автора, але лише в останні п'ять років, завдяки гласності, побачили світ книги Ол. Бродецького.

Книжка, яку ви тримаєте в руках, цілком могла б слугувати підручником для учнів середнього та старшого віку. В ній яскраво відображене босоноге дитинство покоління повоєнних років, його любов до Вітчизни-України, до рідного краю, до нашої квітучої природи.

В рядках тривожної поезії бачене й пережите самим автором, котрому випала нелегка доля бути дітям війни.

Тут читач знайде і шрами війни, і козацьку стійкість в тяжкій долі...

Микола Шумилов

КРАПЛИНА З ПРОЖИТИХ РОКІВ

Як би не складалося життя людини, якими б дорогами воно не водило її, та настає час оглянутися і окинути оком пройдене з висоти прожитих років.

Чомусь так ведеться, що теплішає погляд і м'якішає душа, торкнувшись думкою того Берега дитинства, від якого колись одплив, “сягаючи думками у Всесвіт неосяжний”.

Так сталося і з автором цих поезій. На життєвій дорозі Олександра Михайловича було багато успіхів, творчих злетів, було чимало гіркоти. Але не затьмарились, не згубились яскраві спогади дитинства, не згасли, “як веселка в очах сірих дівчинки-перлинки”. Так і з'явився образ чарівної райдуги, яка зігриває серце і викликає замріяну усмішку, часом сумну, часом радісну. Тут і вдячність мамі, що передала синові “цінності, властиві роду,” І сум за братом, перед яким зла доля простелила “шлях до фронту,” і гіркий спогад про воєнні роки (“В літо сорок першого”, “Осколок пам'яті”, “Повоєнні радощі” тощо.

А скільки поетичних знахідок приховано для малечі у віршах “Осінній грім”, “Ділове горобеня”, “Мурашка” та інші.

Своєрідно-чарівні пейзажні вірші, де, немов вправним пензлем маляра, поет малює “білий світ в святковому наряді” зими, “осені картину з тихим плесом і мовчанням нив”, весняну ніч... Нових успіхів Вам, шановний поете, на рідній ниві українського письменства.

Ніла Козак

СОДЕРЖАНИЕ = ЗМІСТ

Від автора	5
К маме = До мами	6
Гурман = Гурман	8
Деловой воробышек = Ділове горобеня	10
К ночи = До ночі...	12
В лето сорок первого	15
В літо сорок першого	16
Осколок памяти = Осколок пам'яті	18
Послевоенные радости = Повеєнні радощі	20
Груз = Тягар	22
Мое творчество = Моя творчість	25
“Добро бы спеть...” = “Почав співати...”	27
Хата = Хата	28
После дождя = Після дощу	30
“При дороге на пригорке” = “При дорозі біля гірки”	32
Муравей = Мурашка	35
“На ладони: осени картина” = “На долоні – осені картина”	36
“Словно весть, явился холод дикий”	38
“З'явився, наче звістка, холод дикий”	38
“Зимушка заплакала” = “Кінець зими бурхливий”	40
На берегу = На березі...	42
Зной = Спека	44
“Всем зима изрядно надоела”	46
“Все зимове вкрай уже набридло”	46
Осенняя Хортица = Осіння Хортиця	48
“По горам пасутся тучи” = “Поміж гір пасуться хмари”	51
Водяная мельница = Водяний млин	52
Осенний гром = Осінній гром	54
У замка = Біля замку	56
“Спешит луна не спотыкаясь” = “Застигла тиша серед ночі”	58
“У затона двор знакомый” = “Край затоки двір знайомий”	60
Колодец = Колодязь	62
А. Войнов. Brodelka@.ua	64
М. Шумилов. Удивоцвіті рідного краю	69
Н. Козак. Краплина з прожитих років	70

Літературно-художнє видання

**Бродяга-Бродецький
Олесь
Ділове горобеня**

(російською мовою, українською мовою)

Ілюстрації: Агнія Тимчуріна

ISBN 978-966-488-119-4

Редактор, верстка: О. Недашковська
Дизайн обкладинки: В. Текуч

Підписано до друку 15.03.13.

Формат 60x90/16

Папір офс. Гарн. SchoolBookС. Ризогр. друк.
Обл.-друк. арк.4,5. Наклад 200 примірників.

Видавництво ПП «АА Тандем»

Адреса: 69006, м. Запоріжжя, а/с 4602, тел.
(061) 222-70-10

Свідоцтво про внесення державного реєстру
видавців: Серія ДК № 2899

Надруковано: ПП «АА Тандем»
Замовлення № 13